

Konsekvensutredning uppdaterad föreskrift avseende Konsumentprisindex (KPI)

Beskrivning av problemet

Nuvarande föreskrift för KPI (SCB-FS 2001:15) gällande skyldighet att lämna uppgifter behöver ersättas. Detta då det funnits behov av att ändra metod för insamling av uppgifter främst avseende KPI:s hyresundersökning. I övrigt är det endast smärre förändringar i formuleringar och benämningar som behövs för att tydliggöra mer hur insamlingen faktiskt sker.

Tidigare har insamling skett kvartalsvis i delundersökningen för hyror, vilket inte ger ett önskvärt resultat sett till att KPI snarast bör fånga upp årets hyreshöjning. Ej heller är en kvartalsvis insamling i linje med rådande EU-krav.

Effekter om reglering inte kommer till stånd och alternativa lösningar

Föreskriften är en förutsättning för uppgiftslämnarplikt för KPI som är det vedertagna måttet för inflation i Sverige. Undersökningen har en lång historik, men i sin moderna utformning har den funnits sedan 1980. Den befintliga föreskriften är tillräcklig för huvuddelen av undersökningen, men delar behöver förtydligas. Den del som beskriver hyresundersökningen är inte tillräckliga för hyresundersökningen i sin tänkta form. Alternativet att använda tidigare insamlingsförfarande skulle försämra kvaliteten i KPI, särskilt avseende februari och mars, men även andra månader påverkas.

KPI:s användning är mycket utbredd. Indexet reglerar ca 200 miljarder i utestående realobligationer. Ännu större belopp är på ett eller annat sätt knutet till prisbasbeloppet som bestäms av KPI. Stora delar av statsbudgeten skrivs fram med KPI direkt eller via pris- och löneomräkningen. Vidare är inflationstakten (KPI:s årliga förändring) avgörande för svenska räntemarknaden. Utöver detta används måttet för att deflatera hushållskonsumtionen i Nationalräkenskaperna. Med så stora och viktiga användningsområden får även små kvalitetsbrister stora konsekvenser.

Vilka berörs av regleringen?

Samtliga uppgiftslämnare till KPI berörs av den nya föreskriften. Uppgiftsinsamling sker från i princip alla branscher som säljer konsumentvaror eller konsumenttjänster. Förändringarna jämfört med föregående föreskrift berör dock i praktiken bara de uppgiftslämnare som lämnar uppgifter om hyror inom hyresundersökningen, vilket utgörs av ca 1000 uppgiftslämnare (fastighetsägare).

Kostnadmässiga konsekvenser regleringen medför

KPI produceras månadsvis, och vad gäller huvuddelen av undersökningen så innebär regleringen inte någon förändring alls jämfört med innan. Periodicitet och mängden insamlad data är oförändrad. Dock pågår ett ständigt arbete med att underlätta för uppgiftslämnarna. Jämfört med några år tillbaka har detta inneburit

att SCB:s fältintervjuare inte behöver vara ute i butikerna lika mycket samt att färre enkäter samlas in (exempelvis genom att vi återanvänder administrativa register istället för att direktinsamla data).

Inte heller där det sker förändringar i föreskriften kommer detta påverka uppgiftslämnarna kostnadsmässigt på ett negativt sätt. SCB samlar in uppgifter från ca 1000 uppgiftslämnare varje månad fram tills fastighetsägaren har justerat för årets hyra. Utöver det ska endast uppgifter lämnas avseende december. Jämfört med innan då samtliga lämnade uppgift varje kvartal innebär detta en något minskad uppgiftslämnarbörda. Ett fåtal uppgiftslämnare som inte blir klara med sina hyresförhandlingar får dock något fler förfrågningar. Dessa förfrågningar är mycket enkla för fastighetsägarna att besvara genom att endast markera att årets hyra ännu inte är fastställd.

För SCB bedöms inte kostnaderna påverkas av den nya förordningen.

Skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till EU

I enlighet med "Council Regulation (EC) No 2494/95 of 23 October 1995 concerning harmonised indices of consumer prices" ska insamling av variabeln ske månatligen.